

Na podlagi petega odstavka 14. člena in tretjega odstavka 60. člena (Uradni list RS, št. 84/23) minister, pristojen za dolgotrajno oskrbo (v nadaljnjem besedilu: minister) izdaja

PRAVILNIK
o storitvah, kadrovskih pogojih, usposabljanju in superviziji v dolgotrajni oskrbi

1. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen
(vsebina pravilnika)

Ta pravilnik določa:

- podrobnejše kadrovske pogoje za opravljanje storitev v dolgotrajni oskrbi,
- način in obseg supervizije,
- vsebino in obseg usposabljanja ter obnovitvenega strokovnega izobraževanja in katalog znanj za zaposlene v DO ter način financiranja izobraževanja in usposabljanja,
- podrobnejši nabor storitev dolgotrajne oskrbe, storitev za krepitev in ohranjanje samostojnosti, storitev e-oskrbe ter storitev in nalog, ki jih opravlja koordinator DO ter storitev in nalog, ki jih opravljajo zaposleni na vstopni točki.
-

2. člen
(zaposleni pri izvajalcih DO)

(1) Minimalni kadrovski pogoji za opravljanje storitev DO v okviru zahtevnosti posameznih sklopov opravil in nalog, in sicer:

1. Storitve pomoči pri osnovnih dnevnih opravilih iz sklopa A priloge 1 tega pravilnika, opravlja oseba, ki je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, zaključila najmanj 4. raven izobrazbe po slovenskem ogrodju kvalifikacij ter je usposobljena za delo v skladu z zakonodajo na področju socialnega varstva ali zdravstvene nege, lahko pa tudi oseba, ki ima pridobljeno nacionalno poklicno kvalifikacijo s področja socialne oskrbe, dolgotrajne oskrbe ali zdravstvene nege in se je udeležila usposabljanj in izobraževanj v skladu s četrtem in petim členom tega pravilnika in ima vsaj tri mesece delovnih izkušenj pri delu z ljudmi ali opravljeno izobraževanje in usposabljanje v skladu s tretjim odstavkom 4. člena tega pravilnika.
2. Storitve pomoči pri podpornih dnevnih opravilih iz sklopa B priloge 1 tega pravilnika, lahko opravlja oseba, ki je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, zaključila najmanj 2. raven izobrazbe po slovenskem ogrodju kvalifikacij in se je udeležila usposabljanj in izobraževanj v skladu s tretjim odstavkom 4. člena tega pravilnika in ima vsaj en mesec delovnih izkušenj pri delu z ljudmi.
3. Storitve zdravstvene nege, vezane na osnovna dnevna opravila iz četrtega odstavka 14. člena ZDOsk-1 iz sklopa C priloge 1 tega pravilnika, opravlja oseba, ki izpolnjuje pogoje za opravljanje zdravstvene nege v skladu s predpisi s področja zdravstvene dejavnosti oziroma oseba s pridobljeno nacionalno poklicno kvalifikacijo Negovalec/negovalka v zdravstvenem in socialnem varstvu in dolgotrajni oskrbi v skladu s 3. členom tega pravilnika. Zaposleni, ki izvajajo storitve zdravstvene nege, vezane na osnovna dnevna opravila se udeležijo usposabljanj in izobraževanj v skladu s četrtem in petim členom tega pravilnika.
4. Storitve za krepitev in ohranjanje samostojnosti iz 32. člena ZDOsk-1, iz sklopa D priloge 1 tega pravilnika, opravljajo najmanj:
 - a. diplomirani socialni delavec (v nadaljnjem besedilu: socialni delavec),
 - b. diplomirani delovni terapevt

- c. diplomirani fizioterapevt
- d. magister kineziologije in
- e. socialni gerontolog.

Izvajalec DO mora v timu za krepitev in ohranjanje samostojnosti zagotoviti vsaj enega zaposlenega diplomiranega delovnega terapevta ali diplomiranega fizioterapevta in enega zaposlenega diplomiranega socialnega delavca ali socialnega gerontologa. Oseba, ki izvaja storitve za krepitev in ohranjanje samostojnosti, mora imeti izpolnjene zahteve, ki izhajajo iz regulacije poklica. Zaposleni, ki izvajajo storitev za krepitev in ohranjanje samostojnosti iz 32. člena ZDOsk-1 se udeležijo usposabljanj in izobraževanj v skladu s četrnim in petim členom tega pravilnika.

- 5. Administrativne, finančno-računovodske, poslovodne storitve in storitve osnovne oskrbe opravljajo osebe, ki so v skladu s predpisi z delovnega področja usposobljene za opravljanje dejavnosti. Oseba, ki izvaja administrativne, finančno-računovodske ali poslovodne storitve, mora imeti vsaj tri mesece delovnih izkušenj na področju dejavnosti. Oseba, ki izvaja storitve osnovne oskrbe, pa mora imeti vsaj en mesec delovnih izkušenj na področju dejavnosti.
- 6. Delo koordinatorja DO iz sklopa V priloge 1 tega pravilnika, opravlja oseba, ki ima višjo ali visoko izobrazbo s področja zdravstva, kineziologije, socialne gerontologije ali socialnega dela in ima opravljeno usposabljanje za koordinatorja DO ali oseba, ki ima opravljen strokovni izpit iz socialnega varstva in ima najmanj izobrazbo, pridobljeno po študijskem programu prve stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih prve stopnje in je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena na 7. raven izobrazbe, ali najmanj izobrazbo, pridobljeno po študijskih programih za pridobitev višje izobrazbe, sprejetih pred 1. januarjem 1994, in je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena na 6. raven izobrazbe, in ima najmanj tri leta delovnih izkušenj na področju izvajanja storitev DO, socialnega varstva ali zdravstva. Koordinator DO se udeleži usposabljanj in izobraževanj v skladu s četrnim in petim členom tega pravilnika.

(2) Zaposleni v DO:

- ne smejo biti pravnomočno obsojeni zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti in ne smejo biti obsojeni na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot šest mesecev in
- zoper njih ne sme biti vložena pravnomočna obtožnica zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti.

(3) Zaposleni pri izvajalcu DO, ki opravljajo svoje delo v neposrednem stiku z uporabnikom, uporabljajo slovenski jezik na ravni B1 po lestvici Skupnega evropskega jezikovnega okvira. V primeru, ko zaposleni opravlja delo na delovnem mestu, kjer ni v neposrednem stiku z uporabnikom, se kot minimalna raven potrebne znanja slovenščine določi raven A2.

Izvajalec DO za posamezno delovno mesto skladno s potrebami delovnega mesta v ustreznem splošnem aktu določi potrebno raven znanja slovenskega jezika. Pri pripravi akta iz prejšnjega stavka upošteva:

- raven znanja po lestvici Skupnega evropskega jezikovnega okvira, pri čemer se kot najnižjo stopnjo znanja določi raven B1; razen v primeru, če zaposleni ne opravlja dela v neposrednem stiku z uporabnikom;
- zahtevnost delovnega mesta;
- pomembnost in pogostnost stikov z uporabnikom.

(4) Za zasedbo posameznih delovnih mest se upošteva določila Kolektivne pogodbe za dejavnost zdravstvenega in socialnega varstva, na podlagi katere se določi delovna mesta za kadre v aktih o sistemizaciji pri izvajalcih dolgotrajne oskrbe.

3. člen

(usposabljanje za pridobitev nacionalne poklicne kvalifikacije negovalec)

- (1) Usposabljanje za pridobitev nacionalne poklicne kvalifikacije Negovalec/negovalka v zdravstvenem in socialnem varstvu in dolgotrajni oskrbi iz 3. točka prvega odstavka 2. člena se opravi v obsegu 480 ur, pri čemer se dve tretjini obsega namenita izvedbi teoretičnih vsebin v skladu s katalogom standardov strokovnih znanj in spretnosti za poklicno kvalifikacijo Centra Republike Slovenije za poklicno izobraževanje, ena tretjina obsega pa se izvede v obliki praktičnega usposabljanja pri izvajalcih DO pod mentorstvom, ki ga določi izvajalec DO, pri čemer mentor izpolnjuje pogoj treh let delovnih izkušenj na področju opravljanja zdravstvene nege pri izvajalcu DO. Program usposabljanja verificira ministrstvo, pristojno za zdravje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo za zdravje).
- (2) Ministrstvo za zdravje za izvedbo verificiranega programa objavi javni poziv zainteresiranim kandidatom, ki izpolnjujejo najmanj pogoj:
 - je izvajalec javne službe na področju vzgoje in izobraževanja, ki v skladu z Uredbo o standardni klasifikaciji dejavnosti (Uradni list RS, št. 69/07, 17/08) izvaja dejavnost srednješolskega (SKD 85.32) ali visokošolskega izobraževanja (SKD 85.42) ali drugega izobraževanja (SKD 85.59), in sicer na področju zdravstvene nege ali
 - je izvajalec zdravstvene dejavnosti v javni mreži, ki ima pridobljeno dovoljenje ministrstva, pristojnega za zdravje za opravljanje zdravstvene dejavnosti v skladu s 3. in 3. a členom Zakona o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 23/08, 58/08 – ZZdrS-E, 77/08 – ZDZdr, 40/12 – ZUJF, 14/13, 88/16 – ZdZPZD, 64/17, 1/19 – odl. US, 73/19, 82/20, 152/20 – ZZUOOP, 203/20 – ZIUPOPDVE, 112/21 – ZNUPZ, 196/21 – ZDOsk, 100/22 – ZNUZSZS, 132/22 – odl. US, 141/22 – ZNUNBZ, 14/23 – odl. US in 84/23 – ZDOsk-1; v nadaljnjem besedilu. ZZDej), in sicer za vrsto zdravstvene dejavnosti Zdravstvena nega v bolnišnični dejavnosti ali Zdravstvena nega v dejavnosti nastanitvenih ustanov za bolniško nego v skladu s prilogo Pravilnika o vrstah zdravstvene dejavnosti (Uradni list RS, št. 58/22, 89/22) in pridobljen naziv učni zavod v skladu s pravilnikom, ki ureja pogoje v skladu z 32. oziroma 37. členom ZZDej, in sicer za področje praktičnega pouka programa srednjega strokovnega izobraževanja Tehnik zdravstvene nege oziroma visokošolskega strokovnega študijskega programa prve stopnje Zdravstvena nega (v nadaljnjem besedilu: učni zavod) ali
 - nosilec javnih pooblastil na področju zdravstvene nege v skladu s 87. c členom ZZDej.

2. IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE

4. člen

(osnovno izobraževanje in usposabljanje zaposlenih pri izvajalcu DO)

- (1) Osnovno izobraževanje in usposabljanje je namenjeno uvajanju zaposlenih za opravljanje dela pri izvajalcu DO.
- (2) Osnovno izobraževanje in usposabljanje organizira izvajalec DO vsaj enkrat letno. Pri zagotavljanju osnovnega izobraževanja se lahko izvajalci med seboj povezujejo.
- (3) Osnovno izobraževanje in usposabljanje je obvezno in ga morajo opraviti vsi zaposleni, takoj, ko bo izvajalec zagotovil izobraževanje in usposabljanje v skladu s prejšnjim odstavkom. Vendar najkasneje v roku enega leta od zaposlitve zaposlenega, razen v primeru, da kandidat za zaposlitev na osnovnih dnevni opravljenih nima delovnih izkušenj, v teh primerih mora opraviti izobraževanje in usposabljanje pred zasedbo delovnega mesta v zahtevnosti, ki ustreza izvajanju storitev osnovnih dnevni opravil.
- (4) Osnovno izobraževanje in usposabljanje mora vsebovati teme, določene v Prilogi 1 tega pravilnika.
- (5) Izvajalec DO mora vsem zaposlenim zagotoviti obnovo znanj iz nabora tem iz osnovnega **izobraževanja v obdobju najmanj treh let.**

- (6) Novo zaposlenemu, ki še ni opravil osnovnega izobraževanja in usposabljanja v skladu s tretjim odstavkom tega člena, se zagotovi uvajanje v delo, ki ga organizira izvajalec DO v sodelovanju z zaposlenim, ki je usposobljen za izvajanje dolgotrajne oskrbe.

5. člen

(strokovno izobraževanje in usposabljanje zaposlenih pri izvajalcu DO)

- (1) Zaposleni iz 1., 2., 3. in 4. točke prvega odstavka, 2. člena se morajo usposabljati v skladu s programom, ki je opredeljen v Prilogi 1 tega pravilnika. O opravljenem usposabljanju iz prejšnjega odstavka se izda potrdilo.
- (2) Zaposleni, ki opravljajo storitve za krepitev in ohranjanje samostojnosti, se morajo obvezno udeležiti usposabljanja za strokovnega delavca za opravljanje storitev za krepitev in ohranjanje samostojnosti po programu, ki je opredeljen v Prilogi 1 tega pravilnika. O opravljenem usposabljanju iz prejšnjega odstavka se izda potrdilo.
- (3) Koordinator DO se mora obvezno udeležiti usposabljanja za koordinatorja DO po programu, ki je opredeljen v Prilogi 1 tega pravilnika. O opravljenem usposabljanju iz prejšnjega odstavka se izda potrdilo.
- (4) Usposabljanja zaposlenih v DO iz prvega odstavka tega člena organizira izvajalec DO. Izobraževanje in usposabljanje iz drugega in tretjega odstavka organizira ministrstvo.
- (5) Strokovna izobraževanja in usposabljanja morajo biti v pretežnem delu organizirana na način praktičnega dela z delavcem, ki je usposobljen za delo, po potrebi na terenu oziroma na domu uporabnika v skladu s programom izobraževanj in usposabljanj.
- (6) Izvajalec DO mora vsem zaposlenim zagotoviti obnovo znanj iz nabora tem iz strokovnega izobraževanja v obdobju najmanj treh let.

6. člen

(osnovno in strokovno izobraževanje in usposabljanje prostovoljcev)

- (1) Prostovoljci, neformalni oskrbovalci, svojci uporabnikov in uporabniki se lahko udeležijo osnovnih, strokovnih in obnovitvenih izobraževanj in usposabljanj, ki jih organizira izvajalec DO.
- (2) Prostovoljci, neformalni oskrbovalci, svojci uporabnikov in uporabniki se prijavijo na izobraževanje pri izvajalcu DO, ki organizira izobraževanje in usposabljanje.
- (3) Izvajalec DO, ki organizira izobraževanje in usposabljanje lahko neformalnemu oskrbovalcu, svojcem uporabnikov in uporabnikom zaračuna izobraževanje in usposabljanje v skladu s svojim cenikom storitev. Za prostovoljce je izobraževanje in usposabljanje brezplačno.

7. člen

(način in obseg supervizije)

- (1) Izvajalec DO za zaposlene iz 2. člena tega pravilnika zagotovi supervizijo kot obliko podpore zaposlenim, ki omogoča refleksijo dela, razvoj spretnosti in etičnega ravnanja, kakovostnejše opravljanje DO, razbremenitev in spodbuja poklicni in osebni razvoj na različnih delovnih področjih.
- (2) Cilji supervizije v DO so:
 1. krepitev strokovne avtonomnosti,

2. preprečevanje izgorevanja zaposlenih;
 3. izboljšanje delovnega odnosa z uporabniki;
 4. izboljšanje delovnega okolja in delovnih odnosov med zaposlenimi;
 5. opredeljevanje lastne vloge, razmejevanje vlog in odgovornosti v delovnem procesu,
 6. razmejevanje med zasebnim in poklicnim v procesu dela;
 7. širjenje in poglobljanje znanj in spretnosti zaposlenih na področju DO;
 8. reševanje poklicnih dilem in konkretnih vprašanj pri delu;
 9. izmenjava izkušenj zaposlenih pri različnih storitvah DO, in
 10. uvajanje procesa poklicne refleksije in samorefleksije.
- (3) Izvajalec DO najmanj enkrat letno z javno objavo preveri interes zaposlenih v DO za vključitev v supervizijo.
- (4) Izvajanje supervizije se načrtuje tako, da je vsak zainteresirani zaposleni v DO iz 2. člena tega pravilnika v supervizijo vključen najmanj deset pedagoških ur letno, v različnih časovnih intervalih. Supervizija se izvaja znotraj delovnega časa zaposlenih v DO.
- (5) Supervizijo lahko opravljajo osebe, ki imajo:
1. zaključen akreditiran program usposabljanja za supervizorje Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu, v obsegu vsaj 270 ur, od tega najmanj 190 ur izkustvenega učenja za supervizorja.
 2. vsaj 8 let strokovnega dela z ljudmi na področju dolgotrajne oskrbe ali socialnega varstva.
- (6) Stroške supervizije krije izvajalec DO.

8. člen **(nabor storitev dolgotrajne oskrbe)**

1. Uporabnik, skupaj s koordinatorjem DO, iz sklopov storitev A, B, C, D, V1 in V2 ter E, ki so določene v Prilogi 1, v osebni načrt določi, katere storitve želi prejemati, in na kakšen način. V osebni načrt se določi tudi termin izvajanja storitev.
2. Uporabnik in koordinator DO lahko v okviru iste kategorije upravičenosti do DO spremenita nabor ali pogostost opravljanja storitev DO in spremembo uredita z aneksom k osebni načrtu.
3. Koordinator DO v osebni načrt zapiše tudi ostale storitve, ki jih uporabnik prejema v okviru zdravstvenega in socialnega varstva, drugih samoplačniških storitev ter neformalne oskrbe.

9. člen **(način izvajanja storitev DO)**

1. Če iz osebne načrta izhaja, da se upravičencu v istem časovnem obdobju zagotavlja kombinacija storitev DO iz sklopov A, B in C, se opravljanje storitev DO v največji meri načrtuje in izvaja na način tako, da vse storitve DO opravi en zaposleni, ki je kompetenten za opravljanje vseh storitev, ki so načrtovane.

10. člen **(evidentiranje storitev)**

- (1) Izvajalec evidentira skupno količino ur, ki jih dnevno opravi za uporabnika.
- (2) V okviru opravljenih ur zabeleži katere storitve iz osebne načrta je opravil.

3. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

11. člen (priznavanje znanj in usposobljenosti obstoječih zaposlenih)

- (1) Ne glede na 12. odstavek drugega člena tega pravilnika se šteje, da kandidat za svetovalca za dolgotrajno oskrbo izpolnjuje pogoj osnovnega usposabljanja glede praktičnih vsebin, če je v okviru projektov v skladu z javnim razpisom »Izvedba pilotnih projektov, ki bodo podpirali prehod v izvajanje systemskega zakona o dolgotrajni oskrbi« (Uradni list RS, št. 24/18), javnim razpisom za izbor operacij »Preoblikovanje obstoječih mrež ter vstop novih izvajalcev za nudenje skupnostnih storitev in programov za starejše« (Uradni list RS, št. 38/19) in javnim razpisom za izbor operacij »Preoblikovanje obstoječih mrež ter vstop novih izvajalcev za nudenje skupnostnih storitev in programov za starejše v Kohezijski regiji Vzhodna Slovenija« (Uradni list RS, št. 69/19) opravljal delo ocenjevalca v trajanju najmanj enega koledarskega leta, kar dokazuje s potrdilom delodajalca, pri katerem je opravljal delo ocenjevalca.
- (2) Delavcu se lahko v postopku zaposlovanja prizna kot izpolnjen pogoj že pridobljena usposobljenost, če ima vsaj tri mesece delovnih izkušenj pri izvajanju socialne oskrbe oziroma v storitvah socialnega varstva.
- (3) Minimalne kadrovske pogoje za opravljanje storitev DO v okviru zahtevnosti delovnih mest določa ZDOsk-1 in ta pravilnik, če z njima ni drugače določeno, se subsidiarno uporabljajo določbe predpisov, ki urejajo socialno varstvo.

12. člen (spremljanje in evalvacija)

- (1) Ministrstvo bo naročilo neodvisno evalvacijo izvajanja posamičnih storitev, njihovega trajanja, ustreznosti in pregled nabora kadra, vrste izobrazbe, delovnih izkušenj, dodatnih znanj in kakovosti izvedbe za opravljene storitve, in sicer za DO na domu in DO v instituciji za dolgotrajno oskrbo.
- (2) Spremljanje in evalvacija DO na domu bo trajala eno leto od začetka izvajanja DO na domu.
- (3) Spremljanje in evalvacija DO v instituciji bo trajala eno leto od začetka izvajanja DO na v instituciji.
- (4) Po izvedenih evalvacijah iz tega člena se podrobneje določi kadrovske normative in standarde, ki se nanašajo na vrsto izobrazbo, delovne izkušnje, potrebna dodatna znanja ter standarde in normative storitev.

13. člen (začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Priloga 1: Katalog tem za izobraževanje in usposabljanje formalne in neformalne pomoči v DO

Priloga 2: Storitve dolgotrajne oskrbe

Št. 0070-40/2022

Ljubljana, dne
EVA 2022-2711-0018

minister
za solidarno prihodnost